

Godde

i

Götlarud

Visor

och

Berättelser

Ista häftet

STOCKHOLM

ABR. LUNDQUIST, MUSIKFÖRLAG

DROTTNINGGATAN 26.

ISOR OCH BERÄTTELSER

SAMLADE AF

JÖDDE I GÖLJARYD

1:STA HÄFTET

PRIS KR. 2: 50

STOCKHOLM

Abr. Lundquists Kongl. Hofmusikhandel
Georg Abr:son Lundquists Förlag
Malmtorgsgatan 8 och Stureplan 2.

STOCKHOLM
TRYCKT HOS P. PALMQUISTS AKTIEBOLAG
1899.

FÖRORD.

Sedan årtatal tillbaka har det varit min afsikt att i tryck utgifva, hvad jag samlat af berättelser och visor i folkton, icke blott dem jag offentligt föredragit på Skansen eller i Sveriges, Norges och Finlands bygder, utan äfven andra, som legat i mina gömmor och som, enligt min åsikt åtminstone, förtjäna att räddas undan glömskan.

En alldeles särskild anledning till utgifvandet af denna samling har jag trott mig finna i de otaliga, muntliga och skriftliga, förfrågningar, som ställts till mig, om icke de af mig föredragna »bitarna» finnas i tryck.

Berättelserna äro i allmänhet, likasom ett par af visorna, återgifna på min födelsebygds (Västra härad, Småland) tungomål, sådant detta var för 35 à 40 år tillbaka. Några äro återgifna på s. k. modifierad rikssvenska.

Detta häfte är det första, men jag hoppas, att det icke blir det sista.

Stockholm i november 1899.

Karl Petter Rosén.

Det hände sej allt sent om en kväll.

Ej fort.

Det hän - de sej allt sent om en kväll, Jag la - de mej i säng för att

sof - - - va. För hopp tral - - li - - la, för hopp sa - - de jag! Jag

la - - de mej i säng för att sof - - - - - va.

Det hände sej allt sent om en kväll,
Jag lade mej i säng för att sofva.
För hopp trallila, för hopp sade jag!
Jag lade mej i säng för att sofva.

Då fick jag ett bref ifrån kärestan min,
Att jag skulle till henne bortrida.

Så gick jag mej uti stallet in
Och klappade Blacken uppå länden.

Se'n red jag mej genom sjumilaskog,
Allt medan de andra de sofva.

Se'n red jag mej allt öfver en grön äng,
Där fåglarna och trastarna de kvittra.

Den ene kvittra hö, den andre kvittra nö',
Den tredje, att min käresta var döder.
För hopp sade jag, för hopp sade jag!
Den tredje, att min käresta var döder.

Se'n red jag mej ett stycke bätter fram,
Där mötte mej de gräfvare, som grofvo.

»För hvem gräfven I, för hvem gräfven I,
För hvem gräfven I nu denna gräfven?»

»Den gräfven gräfva vi för en liten klar ros,
Som här under jorden skall hvila.»

Se'n red jag mej ett stycke bätter fram,
Där hörde jag de klockorna, som klämta.

»För hvem ringen I, för hvem ringen I,
För hvem ringen I nu denna ringning?»

»Den ringning ringa vi för en liten klar ros,
Som här under jorden skall hvila.»

Se'n red jag mej ett stycke bätter fram,
Där mötte mej de bärare, som bäro.

»För hvem bären I, för hvem bären I,
För hvem bären I nu denna bären?»

»Den bären bära vi för en liten klar ros,
Som här under jorden skall hvila.»

»Och hör ni, bärare, sätt neder eder bår,
Så att jag får min käresta beskåda.»

Hennes händer voro kall', hennes kinder voro hvit',
Hennes kinder voro hvita som en dufva.

Se'n red jag mej i sorgesalen in,
Där fröknar och mamsällerna de gräto.

De stälde sej allt opp uti en ring,
Att jag skulle en annan mej välja.

Ja, nog får jag den, som sofver på min arm,
Men aldrig så får jag hennes like.
För hopp sade jag, för hopp sade jag,
Men aldrig så får jag hennes like.

Kall-femtene å bevarningen.

Ja' tviflar inte ett grännane på, utan att dä fens mönna utå er här, söm töcker, att ja' ä' farli't dummer nu för ti'en mä, men si dä s'a ja' sä' er: mett vet, dä ä' bra mönna gånger starre nu ändå, än nör ja' exera bevarning i alla fall! Ja, ja' brås nej lite' på far min därvelaj, för han hade lite' vet, nör han växte öpp, men dä geck bart mä ti'en.

Jo, ja' geck där nere på Skellingary' å s'ulle exera, å så en vacker da', så köm de å sa'e te me, att ja' s'ulle gå ner te skojsbrynet å hålla vakt. Puh, ja' så' inte ett lefvan'e kiantur å hålla vakt för å inga aen menniska häller — mer än

Stina-Lisa mi'. Ho' köm just te me den därninge aftenen mä e' äska mä lite' smått å gödt i. Å nör ho' hade gått sin väj — ho' va' tvongen te å hem å mjölka, — så va' dä allt ja', söm to å titta ätte', hva' söm fans i äska, må I tro, Å bäst ja' sto' där å momså å åt, så köm där en kär ner te me. Han va' knekta-klädder, men så' rekti't högge-li'er ut för rexten.

»Hva' heter du?» sa' han.

»Jödde Jönsson», sa' ja'.

»Dä va' sjangtillt dä», sa' han.

»Ja, dä har ja' allri näkat för», sa' ja'.

»Ja' tror du står å äter», tötte han.

»Dä fallerar inte», tötte ja'.

»Får ja' si, hva' dä ä för nöenting du äter?» sa' han.

»Nä si dä s'a bli' lögn dä», sa' ja. »Men vell han gissa't, dä kan han lä få då», sa' ja'.

»Dä ä' lä sell å potater», mente han.

»Nähä», sa' ja', »bätter öpp», sa' ja.

»Dä ä' dä lä fläsk å brö', dä», sa' han.

»Möe bätter öpp», sa' ja'.

»Dä kan dä lä inte va' aent än karf å brö'», tötte han.

»Jo, si ditåt lutar dä», sa' ja'.

»Ja, dä va' bra, dä. Nu s'a du få gissa hvem ja' ä'», sa' han.

»Puh», sa' ja', »dä måtte lä inte va' nöra könst. Han sir me ut te å va' en schasant», sa' ja'.

»Nä du, bätter öpp», sa' han.

»Då ä' han lä kaftin, då», tötte ja'.

»Bätter öpp», sa' han.

»Bevara me väl, dä s'ulle lä inte kunna va' generalen häller?» tötte ja'.

»Nä du, möe bätter öpp», sa' han.

»Kära hjärtanes», sa' ja', »dä kan lä inte va' kongen häller?»

»Jo, sir du, ditåt lutar dä», sa' han.

»För allt i våra», sa' ja' då, »va' så skebedeli' å håll i karfven åt me, så ja' får ta' taj i bössa å hoa i gevär för hönöm». Å han toj karfven, å ja' toj bössa, å ja' te å hoa, ja, ja' hoade så, så dä kan I allri' begripa. Å nör ja' hade hoat slut, så to' han öpp en blank tredaler ur lommen på se å ga' me. Men dä får ja' då sä', att så länge ja' nönstin lefver, så kömmer ja' alltid te å anka på, att ja' inte ba' hönöm te å smaka på karfven, för si dä försto' ja', dä va' han galen i.

Ordförklaring:

Grännane, grand; *mönna*, många; *s'a*, skall; *äska*, ask, litet skrin; *tötte*, tyckte; *karf*, korf; *schasant*, sergeant; *skebedeli'*, beskedlig; *taj*, tag; *hoa*, ropa; *tredaler*, 24 skilling eller 50 öre; *lommen*, fickan; *anka*, ångra.

Ja' ä' e' liten lelja.

Ej för långsamt.

Ja' ä' e' li - ten lel - ja, sön ny - li - en öpp - run - net I - blann' det - ta

o - - gräs, sön än - - nu fens kvar. Men falsk - het å svek vell blött för - le - da

me, Å sna - rer - na de leg - ga så för - - döl - da på min stij.

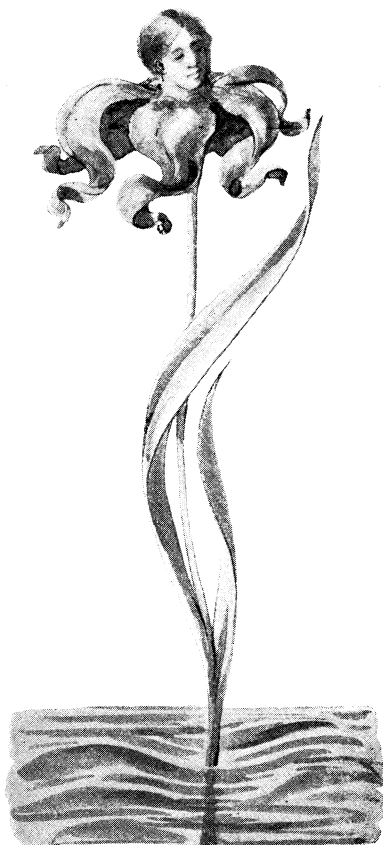
Ja' ä' e' liten lelja, söm nyli'en öpprunnet
Iblann' detta ogräs, söm ännu fens kvar.
Men falskhet å svek vell blött förleda me,
Å snarerna de legga så fördölda på min stij.

Å löckli' ä den ongdöm, söm slepper ut å tjäna,
Utan söm får vara hos sin hulda mor å far.
Men ja' ä' ej blann' dom, ja' får lä ta me fram.
Gu' låte me mä äran få bära mett nam'.

Å mennisker de hafva så möcket på sin tonga,
Ja' töcker dä ä' bäst, att hvar man sarjer för se.
Ja' sarjer blött för me, dä räcker noj lä te,
Å sedan får ja' lefva uti våra söm ja vell.

Men me vell ja' likna ve böljena på hafvet,
Söm drifves hit å dit te e' främmane ort.
Snart har vi hunnet fram intell den anra strann',
Gu' låte öss få sejla in i livvets sälla hamn.

Å denna lella visan ja' själfver hafver dektat
Allt för den glada ongdöm, söm fatti' ä' som ja'.
Ja' vet ej på hva' sätt ja' utan förtal
Må lättast kunna vanra gönom denna jämmerdal.

Nu står jag på min resa.

Ej för fort.

Nu står jag på min re - sa och ska' fa - - - - - ra, Och gud vet när vi

träf - - fas i - - gen! — — Far - väl al - la flic - - kor så

ra - - - - - ra, Och far - väl min ut - val - - da - ste vän! Visst

kan det va - ra myc - ket svårt än - - då, — — När du och jag min

The musical score is written in 6/8 time with a key signature of two flats (Bb and Eb). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. The vocal line is marked with a dynamic of *p* (piano). The lyrics are in Swedish and describe a journey and a farewell.

vän ska' skil-jas åt, — — — Men det är min in-ner-li-ga
läng - - - - - tan, Att vi träf - - - - - fas hos gud i him-me-len. — —

Nu står jag på min resa och ska' fara,
Och gud vet när vi träffas igen!
Farväl alla flickor så rara,
Och farväl min utvaldaste vän!
Visst kan det vara mycket svårt ändå,
När du och jag min vän ska' skiljas åt,
Men det är min innerliga längtan,
Att vi träffas hos gud i himmelen.

Nör döfvebonecken s'ulle sälja röjen.

Söm I vet, så har ja' en kusin, ja, Josöp i Göljary', döfvebonecken, de kallar. Å han ä' så farli't illa döfver, ja, dä ä' därför förstärse, söm de kallar hönom för döfvebonecken. Så härom sistens, så hade Josöp fått taj i en två'll'tre tönner röj, söm han velle sälja. Å dä därninga, dä tötte han, att han s'ulle kunna göra själf, bara han läste öfver e' paschasa för se farst. Så han to' å resonerade si så här:

Nu nör ja' kömmer in te sta'n å ställer me te på tarjet ve mett röjlass, å dä kömmer nöen å ställer se å bli'ar på me, så fräjar han me förstärse, hva' ja' har i pösana mina. Då svarar ja': *röj*. Se'n fräjar han me förstärse, hur möe ja' s'a ha för röjen, å då svarar ja': *fjortan reksdaler*, för dä s'a ja' ha. Men så kan dä lä hända, att han vell pruta ett grännane mä me, å då sä'r ja' söm så: åja, ta'n för *trettan å en half reksdaler*, men si dä prutar ja' inte ett runstöcke på, mente Josöp tro på, förstärse.

Jo, han for allt in te sta'n, han, mä sett röjalass å stälde se te där på tarjet. Rätt söm dä va, så köm där en harrakär å stälde se å bli'a på hönöm.

»Si go' da' på de, bonne», tötte harrakärn, han.

»Röj», svarte Josöp.

»Hva' har du i pösana dina?» fräjte harrakärn.

»Fjortan reksdaler», svarte Josöp.

»S'a du sälja dom köntant?» fräjte harrakärn, si så där lite' raljeranes.

»Åja», sa' Josöp, »dä kan lä få gå för *trettan å en half reksdaler*, men si dä prutar ja' inte ett grännane på», mente han tro på.

»Du pratar bonne, så du s'ulle ha stryk», tötte harrakärn, han.

»Ja, hva' dä anbelanganes», sa' Josöp, »så dä bjö' de me allt hemma mä, men si ja' tänkte ja' s'ulle få lite' mer här, så dä va' därför, söm ja' åkte hit», mente han tro på.

Ordförklaring:

Röjen, rågen; *två'U'tre*, två eller tre; *tönnen*, tunnor; *tarjet*, torget; *bli'ar*, bligar, tittar, ser; *fräjar*, frågar; *pösana*, påsarna.

I min ungdom.

Måttligt fort.

I min ung - - dom det ly - ster mej att sjun - - - - - ga, Fast - än

sor - gen till hjär - - tat mej går, Och den blom - stran - de ung - dom för -

kun - - - - - na, Hur de världs - - li - ga nö - - jen för - - gå. - - - - -

I min ungdom det lyster mej att sjunga,
Fastän sorgen till hjärtat mej går,
Och den blomstrande ungdom förkunna,
Hur' de världsliga nöjen förgå.

Aldrig komma de nöjsamma dagar,
Som i nöjen framflutit för mej,
Då en vän jag med oro ska' sakna
Och med ängslan framlefva min tid.

Nu den blomstrande tid är framfluten
Liksom vatten i forsande ström.
Mina år och mina ungdomsdagar,
De ha flytt som en tanke, en dröm.

Linden grön gick jag ut att beskåda,
För att lugna mitt hjärta och sinn',
Men för mej föll en tanke så svåra,
Att förtviflan bevekta mitt sinn'.

Ingen är det, som mej mera känner,
Ty för alla en främling jag är.
Mina ungdomsbekanta och vänner,
De ä' långt borta, de äro ej här.

När som jag uppå hemorten tänker,
Där föräldrar och syskon jag har,
Jag besinnar, emot deras vilja
Jag rest bort och olydiger var.

Detta får jag med tiden erfara,
Då åt andra en tjänare jag är.
Jag gick ut till att världen besöka,
Hennes falskhet jag nu känna lär.

Qvällen stundar och solen går neder,
Och mitt nöje, det slutas i dag.
Aldrig stundar för mej eller eder
Någon säll eller nöjsammer dag.

Vill jag sofva eller vill jag vaka,
Så vill oron all glädje förta',
Då lilla vännen jag för alltid ska' sakna,
Och med sorgen jag ensam blir kvar.

Inte må du då tro, att jag sörjer
Mej till döds, fastän gunst jag ej får,
Ty tiden, som alla fördöljer,
Han så säkert ska' läka mina sår.

Sist farväl önskar jag nu att taga
Utaf dej nu, min älskade mö,
Men att fruktan och sorgen fördraga,
Tills jag förr eller se'n måste dö.

Till sitt slut är nu visan beskrifven,
Och mitt namn har jag tecknat därå.
Gifven akt uppå versarnas början,
Så skolen I allt detta kunna förstå.

Nu lider det till tiden.

Långsamt.

Kä - ra du min flit - - - ka, Nu ska' jag re - sa bort. Ack,

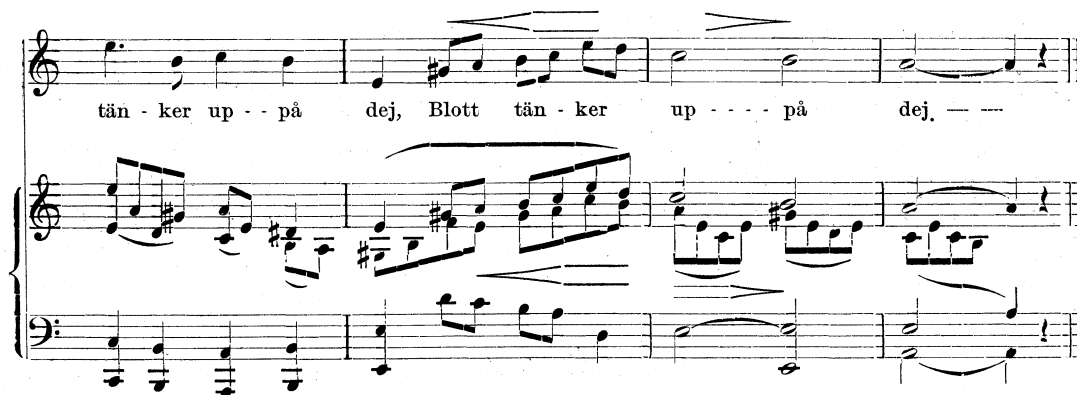
The first system of music features a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The tempo is marked 'Långsamt' (Ad libitum). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The lyrics are: 'Kä - ra du min flit - - - ka, Nu ska' jag re - sa bort. Ack,'. The piano part begins with a piano (p) dynamic marking.

säg, skall du mig min - - - nas, När jag på an - nan ort Blott

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are: 'säg, skall du mig min - - - nas, När jag på an - nan ort Blott'. The piano accompaniment continues with flowing eighth-note patterns in the right hand and block chords in the left hand.

tän - ker up - - på dej, Blott tän - ker up - - - på dej. - - -

The third system concludes the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are: 'tän - ker up - - på dej, Blott tän - ker up - - - på dej. - - -'. The piano accompaniment features a more active eighth-note melody in the right hand, with the left hand providing harmonic support.

»Kära du min flicka,
Nu ska' jag resa bort.
Ack, säg, ska' du mej minnas,
När jag på annan ort
Blott tänker uppå dej,
Blott tänker uppå dej?»

»Kära du min gosse,
Res du till världens slut,
Din bild uti mitt hjärta
Ska' aldrig plånas ut.
Jag tänker blott på dej,
Jag tänker blott på dej!»

»Kära du min flicka,
Om aldrig mer igen
Jag skulle vända åter
Till dej, min hjärtevän,
Mej då, mej då begråt,
Jag sviker aldrig dej!»

»Jag väntar väl i dagar,
Jag väntar väl i år,
Jag väntar till den dagen,
Då du inför mej står.
Blir ej på jorden det,
Så blir det nog ändå.»

Jag väntat har i dagar,
Jag väntat har i år,
Och tårarna de tillra
Som dagg i sorgens vår,
Men aldrig, aldrig jag
På jorden finner tröst.

Nu lider det till tiden,
Då löfvet faller af
Och bäddas ned i mossan
Som människan i sin graf.
Det kommer aldrig på
Det träd, det burit har.

Jag älskat har en flicka.

Fort.

Jag älskat har en flicka ut - i mi - na un - ga år, Den

flic - kan var ej tro - gen, Hon öf - ver - gif - vit mej. Hon har från mej bort - röf - vat all

legg.

gläd - je och all fröjd. Jag önskar, att jag vo - re i graf - ven re - dan gömd.

Jag älskat har en flicka uti mina unga år,
Den flickan var ej trogen, hon öfvergifvit mej.
Hon har från mej bortröfvat all glädje och all fröjd.
Jag önskar, att jag vore i grafven redan gömd.

Vi knöto kärleksbanden så hårdt emellan oss,
Vi lofvade hvarandra att aldrig skiljas åt.
Men när som det var knutet, så löstes det igen,
Och jag blef helt bedragen utaf min lilla vän.

Den flickan var lik blomman uti sina bästa år,
Hon blommade så härligt för mina ögon blå.
Men i sin bästa fägring så föll' de bladen å,
Och jag fick aldrig skåda en sådan flicka rar.

Här uti den falskade världen hur lätt det försig går,
Att gossen blir bedragen uti sina unga år!
Det har jag själf erfarit, nu falskheten mej tär.
Knappt en ibland de tusen, som kärlek rätt förstår.

När jag nu mej besinnar hur allt förändrar sej,
Så börjar mina tårar att rinna utför kind.
Bäst glädjen står i blomstring i våra glada bröst,
Då flyktar all vår glädje i vårens kulna höst.

Min moder hon är döder, min fader likaså.
De äro i den tysta grafven bägge två.
Nu får jag stå vid grafven och fälla sorgens tår,
Nu får jag ensam vandra liksom ett vilse får.

Ack, hören I unga gossar, som än ogeftade går,
Som litet känner världen och mindre kan förstå,
Skänk aldrig bort edert hjärta till någon falsker vän,
Skänk häller detta för evigt åt gud i himmelen!

Tockna manecker, sôm de kallar för talminetrar å bärinetrar.

Dä ä' rent farli't hva' dä fens mönna sarters manecker nu för ti'en. Ja, ja' har te å mä hört sä'as, att här fens en maneck, sôm kan tala om för en hur pass värmt å hur pass källt dä ä'. Men inte för ja' kan begripa, hva' nötta en s'a kunna göra se mä en tocken. För dä vell ja' då sä': ja, om sola skiner, så en kan steka sella på blanke väggana, elle' om en s'ulle kömma ut en vacker vente'da' å frysa näsa å se, så en får'na i näfven näste gång en snyter se, så kan lä en tocken inte sä', om dä ä' ordentli't gjordt, vet ja', hva' sella anbelanganes, förstårse, å angåanes näsa, så kan lä ingen döktare hjälpa't en gång, när ska'en en gång ä' skedder.

För er, sôm ä' okunni'a å inte begriper så möe, så s'a ja' sä' er, att de därninge kallas för talminetrar. — Lä' bli å gör gly å me därbarte, för skolemästarns pöjke i Ferbärg sa'e, att de heter talminetrar, å han har gått i skolen i mönna år i Jönseping, så dä bor'e lä han veta. — Men här fens en aen sarts manecker, sôm kan tala om för en hu'dant väret ä', ifall en ä' så dummer, så en inte begriper se på dä själf, kan veta. De därninge, de kallas för bärinetrar. — Å, stå inte å skratta åt me därbarte, Pär—Pettera—Pära Petter. Ja' s'a sä' de, att ja' sitt or'et mönna gånger. Ja, ja' ä' inte så värst slängder i lattin, för den stylen hade de inte hettat på nör ja' geck i skolen. Han sto' inte i mi' abbesa-bok i alla fall.

Men dä får ja' då sä' er i alla fall, att den bäste bärineter, sôm ja' nönstin sitt, ja, dä va' färffara gamle kärmastol dä, för dä grepera allri' utan att dä ble aent vä'r i lufta, nör dä small i hönöm. Den därninge stolen fens för rexten i Stöckhölmu för ti'en. Jo', vi hade nätt å jämt fått färffar i jora, så köm där en kär hem te öss. Han sa', att han va' döktare i Stöckhölmu, å han har vesst nöet sarts vaxkabinett ella hva' dä kan va', å han velle prunt ha stolen, för att han va' så grännt måla-der, sa' han. Ja ja, han feck lä ta'en te slut för trettisex skelling.

Men dä va' inte utan att dä inte ble' lite söckent ätte' kärmastolen, för anbelanganes väret, så vesste vi rakt ingenting aent än hva' vi hörde å så' å kände själfve, på förhann' teminstingens. Å då tänkte vi, att vi s'ulle kunna ge akt ett grännane på Skrikare-Malena — ja, dä ä' ho', sôm har så ondt utå gekta, å de har allti' sina känningar, sôm I vet — men dä köm vi snart unnerfunn' mä, att ho' skrek lika dant i alla vä'r, för ho' va' så illa daner ätte' kaffe, å dä s'ulle lin'ra mot gekta, sa' ho'.

Så bar dä inte bätter te än att kusin min, Josöp i Göljary', döfvebonecken, I vet, han hade fått se en tocken där bärineter utå en söstersön, sôm han hade, sôm

geck i skolen nöenstäss öppi Upsala — han så' ut söm e' klocka för rexten. Å så va' dä på dä viset, sir I, att Josöp va' sköldi' me för en spann röj, å dä hade han vatt i mönna, mönna år, å dä va' lögn, att ja' va' kröpp te å få pängar utå hönom för röjen, så ja sa'e te Josöp — ja, dä kan lä hvareveli' människa begripa, att inte kan Josöp begripa se på en tocken mackapär inte, dä ä han för dummer te — så ja' sa'e te Josöp: dä ä' så gödt du tar å ger me bärineten för röjen, för annars får ja' allri' betaldt utå de, sa' ja'. Ja, hu'v'et dä va', så krija' ja' te me bärineten, å ja' geck hem å stälde öpp hönom söm e' aen klocka på cheffanjern.

Men antingen så va' dä den värste rackare, söm ja' nönstin har sitt, te å göra närr å fölk, elle' hade han inte skrufva'na i behåll, för dä kan I ge er på, att när sola stekte så dant, så dä loktade rama flötet om en i svarte skoggen, ja, då kunne dä hetta på å hänna, att han sa', att dä rägnade, å ja' mins särskeldt en gång nör dä blåste å starmade så dant, så mina laggårstak flöj å å for ett långt stöcke in i Stockary's socken, ja, då sa'e han, att dä va' nära på longt, sa' han.

Ja' va' tvongen te å passa på en gång, nör ja' geck te körka, å fråja hjälpeprästen hur dädärninga kunne va' fatt. Å då sa'e han te me: du s'a inte bry de så möe om hva' han sä'r att dä ä' för tellfället, utan du s'a ta' å ge akt på hönom när han stijer öpp å nör han faller ner. För nör han stijer öpp, ja, då blir dä vackert vä'r då, sa'e han, men nör han faller ner, ja då blir dä rusk å ovä'r då, sa'e han. Ja, ja' sprang då bomshem å feck e' matta framför cheffanjern, för inte velle ja, att han s'ulle slö sönnner se håller, ifall han s'ulle ge se te å trela ner. Å för hvar eveli' tjang ja' va' inne, så bli'a' ja' allti' på bärineten, men ja' kunne allri' si, att han rörde se, inte. Då tänkte ja' söm så, att dä kanske bara va' på kvällana ella på nättena, nör dä va' mart, söm han kunne visa sina könster, så för hvart eveli't knätt ja' hörde se'n, så va' dä ja', söm lesta' me öpp ur sänga å bli'a' på bärineten, men ja' kunne allri' märka, att han rörde se, inte. Å nör ja' inte iddes länger, så körde ja' öpp käringa te å bli på hönom, men dä va' presis lika när.

Så en kväll frampå senhösten — ja, ge me si, sa' blinda Sara, dä va' i tuårse'n dä, å ja' s'ulle nästingens kunna tro, att dä va' i september måne, ella om dä va' i agusti, för äpplakartana höll just på å bli mojerna — så feck vi höra ett farli't alló. Å ja' stötte käringa mi' i si'a, så ho' for öpp söm en fälleknif i sänga å skrek te me: Jödde, Jödde, ä' du ifrå' vetet, skrek ho'. Nej, sa' ja', dä ä' allt värre än så, sa' ja', nu s'a du få si, nu har bärineten trelat ner, å bara han inte har sla'et sönnner se, sa' ja', å nu s'a du få si, nu får inte vi in våra 28 trafvar hafre, söm vi har på kvärnalöcka. Å ja' öpp, så framstammen flöj ett långt stöcke utåt gölfvet. Men nör ja' köm dit, ja, då va' dä bara Backars rackars pöjkar, söm hade tatt å kastat in en stor sten gönöm fönstert — ja' hade kört dom ifrå äpplaträggårn nönna kvällar förut.

Å så en åtte, fjorten dar ätteråt, så ble' dä ett farli't rägnane. Ja, vet I, dä rägnade så, så rägnat sto' söm hasselkäppar i backen ifrå' solas öppgång tess långt

ätte' meraften. Å just si sådärninga ve meraftensdass, så köm ja' te å bli'a på bärineten, å då sto' han å peka på vackert vä'r. Å ja' ble' så senter, så ja' to' bärineten i näfven å geck ut å stälde me te mä hönöm på backen i värsta hällrägnet ja' så'. Å där höll ja' hönöm en lång tjang — dä va' lä en kvart ella tjuje minuter, så ja' töcker han kunne ha blett rektit gönomvåter — å så fräjade ja'

hönöm: känner du inte nu håller, din rackare, att dä rägnar? Ja, ja' va' så senter, så ja' vesste inte hva' ja' gjor'e, så ja' to' en bra sten å knacka ut ruta på'n, — ja' trodde han inte kunne få luft, kan veta —, å så lät ja' hönöm renna så smock fuller mä vatten, så dä rann öfver hönöm, å så fräjade ja' hönöm: känner du inte nu håller din rackare, att dä ä' vått?

Justament i däsamma så kom Josöp steckanes mä snoka si' framför stufveknuten sin. Å ja' vinkade åt Josöp, att han s'ulle komma te me, å Josöp han kom, han, å så sa'e ja' te Josöp: dä ä' allt en rekti'er mackapär den här. Hä, sa' Josöp. Dä ä' allt en rekti'er mackapär, sa' ja'. Vackert vär? sa' han. Ja, dä kunne ja' tro dä, sa' ja'. Ja, I två, I ä' lika dumma bägge två, I passar ihop I, sa' ja'. Å därmä så drämde ja' Josöp i skallen mä bärineten — ja, bärineten han flöj så högt öpp i lufta, så ja' trodde, att han allri' s'ulle komma ner mer igen. Ja, ja tötte, att kärn inte va' bätter vär', nör han kunne ge se te å lura på e' vetier människa ett tocket rackarety'.

Jödde i Göljaryd.

Ordförklaring:

Sarter, sorter; *kållt*, kallt; *skä'en*, skadan; *gly*, spe, narr; *lä'bli*, låt bli; *abbesabok*, abcbok; *färfara*, farfars; *grepera*, slå fel; *prunt*, prompt, ovilkorligt; *söckent*, tomt, väckte saknad; *mackapär*, tingest; *hu'v'et*, hur vuret, hur vulet, hurudant; *krija*, kriga; *närr*, narr; *flötet*, flottet; *skoggen*, skuggan; *longt*, lugnt; *tjyng*, stund, momang; *hwareveli*, hvarenda; *mart*, mörkt; *lestä'*, listade, smög; *iddes*, orkade, brydde mig om; *alló*, halló, oväsen; *senter*, ond, vred; *snoka*, näsan; *vär*, värd.

Jag såg åt öster, jag såg åt väster.

Fort.

Jag såg åt ö - ster, jag såg åt vä - ster, Jag såg åt sö - der och jag såg åt

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a 3/4 time signature. It contains four measures of music with lyrics underneath. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It features a steady accompaniment with eighth and sixteenth notes.

nord, Men in - te såg jag den lil - la vän - nen, Den lil - la vän - nen, som jag såg i fjor.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has four more measures with lyrics. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, ending with a double bar line.

Jag har ett äpple uti min lomme,
Det ska' jag gömma till min lilla vän,
Men visste jag, att hon inte komme,
Så skulle jag äta opp mitt äpple själf.

Trenne flickor dem har jag älskat,
Men aldrig ska' jag då älska fler.
Den ena för nöjes skull, den andra för roskull,
Den tredje ska' bli min käreста.

Jag tror jag lessnar, jag tror jag tröttnar,
Jag tror jag öfvergifver alltihop.
Men får jag brännevin, så blir jag glader,
Då ska' jag roga er allihop.

Nu har jag öfvergifvit supa brännevin,
Nu har jag öfvergifvit spela kort,
Nu har jag friat till en rasker gräbba,
Det var det likaste, som jag har gjort.

Jag såg åt öster, jag såg åt väster,
Jag såg åt söder och jag såg åt nord,
Men inte såg jag den lilla vännen,
Den lilla vännen, som jag såg i fjor.

Mi' hustra.

Fort.

Ja' feck me' e' hu - stra, å ho' het - te Sa - ra, Ptot - tan, ptot - tan,

fal - - li - - ral - - li - - ra - ra. E' ill - bat - ti' kä - ring dä män - de dä va - ra,

Ptot - tan, ptot - tan, fal - - li - - ral - - li - - rej!

Ja' feck me e' hustra, å ho' hette Sara,
Ptottan, ptottan, fallirallirara.
E' illbatti' käring dä mände dä vara,
Ptottan, ptottan, fallirallirej.

Så skar ja' me en karbas, å dä va' på månda'n,
Så la' ja'n i blöt, å dä va' på tisdä'n.

Så börja' ja' på å begagna'n, å dä va' på onsdä'n,
Så do' dä eländi'a kräket på torsdä'n.

Å klockarn, den ga' ja' en korf å e' kringla,
För dä att han s'ulle bå' sjonga å ringa.

Å prästen, den ga' ja' e' ko å e' kviga,
För dä att han s'ulle begrafva å — tiga.

Å bra gjorde Blacken, han, som dro'na,
Ptottan, ptottan, fallirallirara,
Men bätter dä gjor'e lä den, som to'na,
Ptottan, ptottan, fallirallirej.

I sorgen jag sitter.

Ganska fort.

I sor-gen jag sit-ter och i ängs-lan jag går, Och den sor-gen den

ö - kar sej allt år i - från år. Den sor-gen den är stö - - re än

nå - gon det kan tro, Den sor-gen den är tyng - re än sten up - på vår jord.

I sorgen jag sitter och i ängslan jag går,
Och den sorgen den ökar sej allt år ifrån år.
Den sorgen den är större än någon det kan tro,
Den sorgen den är tyngre än sten uppå vår jord.

Den vännen, som jag älskar, si den kan jag ej få,
Men den vännen den älskar jag i tysthet ändå.
Den vännen är min glädje, hon är min enda tröst,
Så länge som blogen svallar varm uti mitt bröst.

Två vänner kan ej skiljas utan tårar och gråt,
Olyckelig den människa, som skiljer dem åt.
Den mänskan är ej värdiger att lefva på vår jord,
Den mänskan har gjort större brott än den, som har gjort mord.

Jag lefver lik kung Salimon, förnöjder och glad,
Lik en blomma, som upprinner om en midsommarsdag.
Den blomman vill jag vattna allt med mitt ögas tår
Och vandra fram min väg förnöjd mot döden hvar jag går.

Gick högsta himmel och du fallande jord!

(Samma melodi som föreg.)

Ack högsta himmel och du fallande jord,
Det passar en yngling, en yngling så god.
Du trampar oppå jorden och ynkligt vara må
Att älska en vän, den du aldrig kan få.

Du talar visst väl, men du tänker inte så,
För när jag vänder ryggen till, så ler du däråt.
Hvar gång jag till dej kommer visst rogar det dej
Att du får tala falskhet och göra narr af mej.

Ett sådant falskt hjärta får aldrig se gud,
Så mycket har jag läst uti mitt åttonde bud.
Du med din' öron höra och med din' ögon se,
Att aldrig falskt hjärta jag burit emot dej.

Om dagen i mitt arbete är du uti mitt sinn',
Om natten, när jag sofver, är du uti min dröm.
Om morgon, när jag vaknar, hvem saknar jag då?
Jag saknar lilla vännen, han är långt härifrån.

Dina rosenröda kinder och din sockersöta mun
Hafver lagt på mitt hjärta en börda så tung.
Den bördan får jag bära och släpa för dej.
Så länge som blodet är varmer uti mej.

Du söker efter rikedomar, pänningar och gull,
Men du får inte mera än trenne skoflar mull.
Och fyra tunna bräder och så en svepeduk,
Blott fyra tunna bräder att få hvila i till slut.

Nu får jag afsked taga och bjuda dej adjö,
Jag får ej längre vara din kära fästemö.
Dej så har jag älskat i lif och i död,
För dej så vill jag våga mitt hjärteblod så röd.

Med sorger och bekymmer får en skilja sej åt.
Gud nåde den menskan, som skiljer en åt!
Den menskan den gör värre än någon det kan tro,
Den menskan den gör värre än den, som håller krog.

